

DACIA

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANA” Suc. T-șoara
Inscris în Trib. S. III. sub Nr. 80/1930
REDACTIA și ADMINISTRAȚIA

Onor. Biblioteca Palatului Culturii.
ARAD

Cotidianul Banatului și al Graniței de Vest

Director responsabil: C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:
Pentru (Iran) . . . . . Lei 1000
Autorități și comerțanți . . . . . Lei 3000
Instituții și întreprinderi . . . . . Lei 6000

Tipografia . . . 14-69
Arad
Strada Mărășești Nr. 1
Telefon: 11-28

Situația politică

Germania este singura putere ce este în stare să salveze nu numai Europa, dar întreaga omenire de năpasta cea mai îngrozitoare și de rușinea cea mai formidabilă pe care le-a văzut vreodată omenirea, și anume, de bolșevism”, declară celebrul explorator suedez Sven Hedin într-un interviu acordat ziarului „Lokal Anzeiger”. Ţelul lui Stalin este realizarea vechiului vis al revoluției mondiale și al bolșevizării întregii omeniri. Dacă Uniunea Sovietelor ar reuși să înfrângă Germania, ea ar avea drum deschis pentru a întinde frontierele imperiului sovietic până la Canalul Măneci, la oceanul Atlantic și la Mediterana.

După ce a exprimat convingerea sa absolută că armata germană va reuși să pună stavilă puhoiului sovietic și să scape Europa, faimosul explorator a atras atenția asupra consecințelor unei victorii sovietice în ce privește civilizația și omenirea. Deși populația Europei este de două ori mai numeroasă decât cea a Uniunii Sovietelor, nu cultura superioară a europenilor va da tiparul său maselor bolșevice, ci din contra ea va coborâta la nivelul maselor năvălitoare. Civilizația europeană ar fi suprimată pentru ca bolșevismul să poată trăi.

Cât privește răspunsul dat de Moscova cu privire la Polonia, cercurile britanice au primit acest răspuns cu multă călă și regretă tonul și atitudinea înmănoasă a Sovietelor. Moscova urărește să se înființeze un nou guvern polonez care ar acționa în Statele Unite.

Pejicik cere formarea unui comitet polonez al eliberării. Acest comitet urărează să exercite funcțiunea unui guvern pentru Polonia. După Pejicik, misiunea comitetului ar fi următoarea: returnarea raporturilor cu U. R. S. S., aderarea Poloniei la pactul oșo-sovietic, asigurarea și echiparea armatei poloneze în Orientul apropiat și trimiterea ei imediată pe frontul de Vest al Rusiei sovietice. După ocuparea Poloniei, ar urma să se dea poporului polonez puterea de a-și alege un parlament și a-și alege un guvern definitiv. Pejicik nu înțelege guvernul actual dela Londra ca ilegal”, deoarece s’ar baza pe constituția din 1935, care nu a fost aprobată nici de senatul și nici de camera poloneză.

Șapoare suedeze puse în serviciul transporturilor de alimente destinate Greciei

STOCKHOLM, 18 (Rador) — Corespondentul agenției DNB comunică: Cum anunță agenția de presă suedeză alte două vase puse în serviciul transporturilor de alimente efectuate de crucea roșie cu destinația Grecia. Acestea sunt vasele cu motor „Virgilia” cu o deplasare de 1600 tone al com-

Ziarul sovietic „Pravda” despre o pace separată anglo-germană

Dezertarea a doi generali unguri - Moscova refuză să discute cu emigranții polonezi

paniei „Svenska Lloyd” și „Pedro Cristoforsen” ale companiei „A.G. Nordensjonna” cu o deplasare de 5000 tone.

Contra drumului urmat de alte vase, „Pedro Cristoforsen” va transporta cereale direct din Argentina în Grecia.

Ajutorul Germaniei dat guvernului argentinian cu prilejul cutremurului dela San Juan

BUENOS AIRES, 18 (Rador) — Corespondentul agenției DNB comunică: D. Maynen, ambasadorul Germaniei s’a prezentat Luni la ministerul de externe pentru a exprima guvernului argentinian, condoleanțele guvernului Reichului cu prilejul cutremurului de pământ dela San Juan. Societatea de ajutor germană a sub-

seris 25.000 pesos manifestând astfel partea pe care a iau germanii la această catastrofă.

Comitetul femeilor germane de pe lângă crucea roșie argentiniană a dăruit deasemeni 3000 de pesos, pentru a ușura soarta populației atât de aspru încercate.

D. MAREȘAL ION ANTONESCU a vizitat expoziția „Pictura de război”

Conducătorul Statului a adus mulțumiri pictorilor pentru lucrările realizate

BUCUREȘTI, 18. (Rador) — Joi după amiază d. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a vizitat expoziția „Pictura de război”, organizată de Ministerul de Război prin secția de propagandă a Marelui Stat Major. Expoziția se află instalată în hallul și cele două săli ale Facultății de Arhitectură. Aula cea mare este rezervată pentru desene, pasteluri și acuarele. Expun aci pictorii și desenatorii trimiși pe front de Marele Stat Major pentru a fixa pe pânză scenă caracteristice din războiul de apărare a frunzișului răsăritene.

La intrarea în expoziție d. Mareșal Ion Antonescu, a fost întâmpinat de d. colonel adj. Mihăilescu, șeful secției de propagandă a Marelui Stat Major, fiindu-i apoi prezentați toți pictorii cari au

fost pe front. Se mai găseau de față d-nii general G. Pantazi, Ministrul Apărării Naționale, general N. Pălăngeanu, prefectul poliției capitalei, colonel Davidescu, colonel Romeo Zaharia, prof. Ioșu, decanul facultății de arhitectură și ofițeri S. M. V.

D. Mareșal Ion Antonescu a vizitat apoi expoziția. Explicațiile fiind date de d. colonel adj. Mihăilescu.

După cercetarea lucrărilor expuse în cele trei săli, domnul Mareșal Ion Antonescu, adresându-se pictorilor de război, a felicitat munca depusă exprimându-și adâncă mulțumire pentru cele ce au realizat și a exprimat dorința ca o bună parte din lucrările expuse să fie reținute pentru muzeul statului.

OFICIOSUL SOVIETIC „PRAVDA” DESPRE O PACE SEPARATĂ ANGLO-GERMANĂ

Anglo-americanii califică știrea drept mistificare

LONDRA, 18 (Ep) — Agențiile telegrafice anglo-americane ridică Luni proteste energice împotriva unor știri publicate în „Pravda” din Moscova. Aceasta anunțase că după telegrama corespondentului său din Cairo, în „cercurile demne de încredere” ale guvernelor grec și jugoslav s’a spus că două personalități fruntașe britanice s’au întâlnit recent într-un oraș de port spaniol din Pirinei cu d. von Ribbentrop, pentru a duce tratative în vederea unei păci separate. Conversațiile acestea nici „n’ar fi rămas fără rezultat”. În cercurile „bine informate” din Londra se manifestă multă indignare din pricina acestei informații a Pravdel, după cum anunță agențiile, desigur conform unor indicațiuni oficiale. Se reșează că Pravda s’a lăsat păcălită de o astfel de mistificare. Oficiosul partidului comunist sovietic n’ar trebui să i se întâmple așa ceva.

Răspunsul rusesc la propunerile poloneze a provocat o mare desamăgire în cercurile anglo-americane

AMSTERDAM, 18 (Rador) — Corespondentul agenției DNB comunică: Redactorul diplomatic al agenției Reuters, d. Randall Noale declară că răspunsul Uniunii Sovietice la propunerile poloneze au produs o mare desamăgire prin caracterul lui negativ, în cercurile aliate și nu în cea mai mică măsură în cercurile britanice.

Cercurile poloneze ar fi exprimat de pe acum profundul lor regret. Gradul desamăgirii justificate depinde totuși de măsura în care răspunsul sovietic este definitiv. În această privință polonezii nu pot întreprinde nimic prin ei înșiși deoarece au contact cu guvernul sovietic. Rămâne deci ca guvernul britanic și

nordamerican să ceară lămuriri dela guvernul sovietic dacă acestea nu sunt oferite spontane dela Moscova. În ceea ce privește cererile de o schimb de vederi între Londra și Washington și Moscova, mai înainte ca situația să ia o noia desvoltare.

Doi generali unguri și alți ofițeri superiori au dezertat

Timișoara, 18. — Presa germană din localitate publică din Geneva, că posturile de radio maghiare au difuzat aseară un comunicat oficial al agenției telegrafice ungare, despre un „fapt fără precedent în justiția militară maghiară”, anume că niște înalți ofițeri s’au sustras răspunderii lor cu dela ei putere. Este vorba de generalul Zeidner Ferenc de Feketehalom, generalul Grassy József și col. rez. Deák Lajos, cari ar fi trebuit să răspundă în fața tribunalului militar pentru evenimentele sângeroase din Ianuarie 1942, și cari au preferat să fugă. Procedura lor este cu atât mai gravă, încât ei au părăsit în mod rușinos coacșii, cari le-au fost subordonați. Parchetul militar a emis mandat de arestare împotriva fugarilor, precum și împotriva căpitanului de jandarmi dr. Zöldi Márton care le-a urmat exemplul, pentru dezertare.

Moscova refuză să discute cu emigranții polonezi

BUCUREȘTI, 18 S. P. P. transmite: În legătură cu declarațiile agenției Tasa, prin care s’a luat atitudine contra guvernului polonez emigrat dela Londra, cercurile oficiale din Berlin arată că această nouă declarație a agenției Tasa, reliefează limpede că în felul acesta Kremlinul a făcut o manevră tactică într-un chip foarte rafinat, în chestiunea reglementării granițelor Poloniei.

Cercurile berlineze subliniază intrarea conferinței polono-sovietică într-o fază nouă critică, relevând totodată și faptul că Anglia și St. Unite s’au înțeles pe deplin la Teheran, acceptând punctul vedere ireductibil al lui Stalin în chestiunea Poloneză, astfel încât vocile optimiste din presa engleză și americană trebuiesc interpretate ca manevre de diversion.

Moscova a precizat cu fermitate că refuză să ia parte la tratativele cu emigranții poloni dela Londra. Aceasta se învederează limpede din următoarea frază exprimată în declarațiile agenției Tasa: „După părerea cercurilor sovietice conducătoare, guvernul sovietic nu poate accepta tratative oficiale cu un guvern cu care a rupt relațiile diplomatice.

Ateneul Român - Timișoara

„Procesul de creație al operelor proprii”

Conferința d-lui Octav Desilla

Conferințele Ateneului Român, Filiala Timișoara, continuă în fața unui public din ce în ce mai numeros, trezind și sistematizând interesul moral și intelectual față de înalta Instituție de cultură. Conferința de Duminică, 16 Ian. c., a adunat o sală plină de intelectuali, atrași de numele prea bine cunoscut al scriitorului Octav Desilla, precum și de subiectul original și puritatea actual: misterul creației artistice.

D. Octav Desilla vorbește cu o eleganță verbală, împinsă până la prețiozitate — o împrejurare care face să nu putem înțelege în întregime conversația d-sale, de altfel atât de plăcută și plină de idei și imagini surprinzătoare, noi și originale. D. Desilla a ținut să ne lămurască propriul său proces de creație și nu creația în general, care — după d-sa — nu poate fi explicată decât individual decât de cei ce crează opera de artă. Consecvent cu această concepție — concepție care ne vorbește despre impenetrabilitatea actului creator, — conferențiarul neagă criticilor literari puțința de a înțelege creația, fiindcă ei nu sunt artiști creatori, chiar dacă acești critici se numesc Emile Faguet, Ferdinand Brunetiere, Jules Lemaitre, Taine, Anatole France și alții ca aceștia. În privința acestei afirmațiuni noi suntem de altă părere, dar, evident, nu de părerea noastră este vorba acum. Refuzând să explice obiectiv, adică demonstrativ și critic procesul de creație, conferențiarul ne explică subiectiv și analitic numai propriul său proces de creație adică acele stări psihologice, din

care a pornit creația precum și succesiunea de stări tot psihologice, care îl acompaniază până la sfârșit. Cu o vervă atractivă, cu observațiuni spontane, cu nuanțe delicates, conferențiarul ne explică acel chin plin de fericire, care este procesul creației, din care se naște opera sa literară.

Astfel noi aflăm, că actul creator este precedat la d. Desilla de o stare pe care d-sa o numește „încărcare artistică”, dar care încă nu este momentul de început al actului creator. Apoi vine „emoția artistică principală” după care urmează „emoțiile” artistice adiacente”, din care se nasc personajele pline de viață, de personalitate estetică.

Ne este greu să rezumăm, cu o exactitate suficientă, convorbirea pe care a

avut-o cu publicul ascultător d. Desilla, fiindcă asemenea „causerii” trebuie să fie cetite pentru a fi bine înțelese, după ce ele au dat publicului emoții artistice. D. Desilla a vorbit, de altfel, ca un artist și nu ca un profesor de estetică analitică. D-sa ne-a introdus în tainele pline de luminisuri spirituale, dar și de regiuni întunecoase, vrând să ne spună, că procesul creației artistice constă la d-sa, din sentimente clare, din revărsări din subconștient, și dintr'o inteliecție crepusculară.

Vorbind elegant, cald, cu un humor distins, conferențiarul a captivat publicul prezent, care i-a dăruit, în chipul cel mai concentrat, atenția sa absolută răspălându-l cu recunoștința și aplauzele sale admirative. Gh. Iv.

CULTURĂ IN PROVINCIE

De îndată ce au pene bune (și la propriu și la figurat) scriitorii din provincie iau șborul spre capitală. Acolo se angajează redactori pe la vreo gazetă, în cazul cel mai bun, iar în mod obișnuit trăiesc cum pot, în așteptarea operei mari pe care vor scri-o în scurtă vreme și care va fi o creație așa și pe dincolo. Unii izbutesc să se căpătuiască pe la vreo editură cu funcționari, alții sunt folosiți la serviciile de presă ale ministerelor, și așa mai departe. Sunt însă toți cu gândul la opera lor care va apare. Unii dintre ei, evadați din birourile percepțiilor, ale prefecturilor, ale adm-

nistrației din îndepărtatul oraș de margine de țară, au ajuns nume de circulație mare și de prestigiu ai literaturii noastre contemporane. Alții s'au topit în dorul lor neîmplinit; alții persistă.

Pe aceștia din urmă îi putem găsi în cafenelele bucureștene, la „Café de la Paix”, „Royal”, „Mercure”, lângă o baterie de vin sau câțiva țapi de bere, prețul poeziei publicată de revista cutare. Ei între ei sunt maeștri și prieteni. Discuțiile aleargă dela considerații metafizice despre artă, la bârfeală. Unul dintre cei mai tânguri a apărut în cafenea elegant (minune mare). Salută de sus. Zâmbește suveran și apoi pleacă.

— „Ce lovitură a dat tipul? Și apoi mână vorba cât te ține gura. Că poezia lui e infectă, că-i un agramat, etc., etc.

Așa putrezește în capitală o parte din spiritul de elită al provinciei. Acasă la ei scriitorii aceștia ar fi putut deveni valori pozitive, dacă ar fi fost încurajați și sprijiniți de cei ai locului lor.

Pledăm pentru întărirea provinciei pe plan spiritual. Fenomenul își are rădăcini adânc înfipte atât în cultură cât și în politică.

Raportând această problemă la Banat, nu ne putem plânge că noștri scriitorii ar putrezi în București. Cei vro doi-trei din Capitală sunt oameni cu rosturile lor. Cei de acasă, dacă nu trăiesc pe roze, fără grija zilei de mâine, ca un mozelar sau un industriaș de piele ori de textile, cearcă să se îngrijească de soarta lor.

Să nu fie oare ideea de solidaritate a scriitorilor bănățeni, conștiința misiunii lor în această provincie?

Până acum n'au fost sprijiniți. Vor fi? (gr. b.)

Membrii Comisiunii Regionale a Monumentelor Naturii

Monitorul Oficial publică noua listă a membrilor Comisiunii Regionale a Monumentelor Naturii pentru Ardeal și Banat.

Comisiunea se compune din următorii d-ni:

Prof. Al. Borza, membru în Comisia centrală, dir. Institutului botanic din Cluj-Timișoara; prof. Em. Racoviță, membru în Comisia centrală; Emil Pop, prof. univ. Laboratorul de anatomie și fiziologie vegetală la Timișoara; V. Stanciu, prof. univ. Institutul de mineralogie Timișoara; V. Radu, prof. univ., dir. Instit. zoologic Timișoara; T. Morariu, prof. univ., Instit. de geografie Timișoara; Al. Bula, prof. Fac. de agronomie Timișoara; D. Linția, prof., dir. Muzeului ornitologie, Timișoara; ing. C. Micloși, dir. Intr. electro-mecanice, Timișoara; ing. silvic S. Pascovschi, preș. Asoc. Bănățene pentru protecția

naturii, Școala de conductori silvici, Timișoara; ing. Alex. Tătarușan, șeful Ocolului silvic U. D. R. din Moldova-Nouă, județul Caraș; d-na dr. Hilda Drăgan, vicepreședinta Asoc. bănățene pentru protecția naturii, Timișoara; dr. C. Groșorean, preș. Inst. Social Banat-Crisana Timișoara; dr. G. Bujorean, șef de lucrări la Inst. botanic Timișoara; E. Ghișa, asistent la Inst. botanic, secretar onorific CRMN pentru Ardeal și Banat; dr. Ionel Pop, avocat, dir. revista „Carpați” din Sibiu; Valeriu Pușcariu, vicepreședintele Turing-Clubului României, București; ing. Ștefan Boruz, dir. Comunității de avere a fostului regiment confinar româno-bănățean Nr. 13 din Caransebeș; B. Ștefan, preș. Secției banat SKV Timișoara; C. Olteanu, secretara Biroului științific al Comisiiei monumentelor naturii.

Numirile sunt onorifice.

Un bilanț și câteva dorinți

de ȘTEFAN GEMBOȘIU

Adevărul mărturisit cu simplitatea sinceră a omului cinstit, prețuiește cât sfatul unui înțelept. Și cu atât mai de valoare e mărturisirea cu cât ceace se învederează prin ea, e o înlăturare de fapte, din cadrul cărora nu poate fi exclus nici chiar cel ce o face.

Astfel judecând lucrurile, îmi va fi înțeleasă aprecierea ce acord sincerității diui Petru Sfetca, care în = bilanțul = său mărturisește că: „...frământarea anului literar bănățean care s'a dus, are caracterul unei activități foarte reduse”

Ne bucură e astfel de mărturisire, nu pentrucă ea arată adevărul, ci pentrucă vedem în ea o îngrijorare, o părere de rău că această tineră literatură bănățeană n'a spus mai mult în acest an.

Curajul și nuanța critică a acestei mărturisiri o apreciem, dar lucrurile nu trecute să ne îngrijoreze prea mult. În mișcarea spirituală a unei regiuni sunt popasuri fie determinate de împrejurări externe, fie din nevoia de reculegere, de reînălțare a putințelor creatoare.

Piatra — semn de epocă — a literaturii bănățene de după războiul trecut, a fost netedă și imaculată. Numele au fost gravate pe fața ei; abia mai târziu, începând cu poezia, când a apărut = puzdarie peste vântăi = adică cuprinzând toată întinderea zărilor albastre, poetul „Băuțelor” (ce vor veni) C. Miu-Lerca. Apoi alte două nume au fost energic cioplite în această piatră: Grigorie Bugarin și Dorian Grozdan. În aceiași coloană a poeziei.

Dar proza cine a susținut proza?

Nu mă gândesc la proza care a colindat pe la portile editurilor din capitală, ci la proza bănățenilor de acasă. Trebuie să amintim aici creditul nelimitat ce i l-a acordat prietenul Nicolae Ivan. Timp de nouă ani a ținut deschise porțile revistei sale și suntem obligați să recunoaștem că dintre publicațiile bănățene (de scurtă sau mai lungă durată) singură „Fruncea a noveltii” și mai ales prin condeiul viguros al scriitorului Mireca T. Rendu.

Dar și proza e la început, iar prozatorii

Poezia a cucerit însă teren și nume noi

se înscriu pe placa albă a literaturii bănățene. Încă două nume: Pavel P. Belu și Petru Sfetca. Noi am stabilit această ordine: C. Miu-Lerca — Grigorie Bugarin și Dorian Grozdan — Pavel P. Belu și Petru Sfetca. Mai sunt desigur și alții, atât prozatori, dar mai ales poeți, dar...

Dar noi nu încercăm o prezentare de amănunt, am ales doar câteva figuri pe care le-am crezut mai proeminente și ne luăm îndrăzneala să spunem că, cinci poeți buni, ajuns pentru cei 25 ani de literatură bănățeană nouă.

Nu vrem scriitori mulți ci buni!

La „Spieluhr” s'a plămădit oare ceva?

Or fi început aci ședințele cu vin și se vor fi terminat cu visuri trandafirii dar de infiripat tot s'a înfiripat ceva. Dacă na mai mult, măcar îndrumarea pentru o luare de atitudine. E de ajuns. E mult. Am dorit (altă dorință) ca literii ce s'au perindat pe la = masa din colț = să ia năvăla dela animatorul acestui ceneacu, sculptorul R. Ladea, de câtă frământare și griji trebuie să pui pentru zămisirea unei opere.

S'a scris puțin în anul expirat?

Nu credem: mai bine zis s'a lăpărit puțin. Dar acest lucru nu poate și nu trebuie să fie o măsură pentru valoarea literaturii bănățene. Am dorit (iarăși o dorință) o gri-

CALENDAR

MAEȘTI, 18 IANUARIE 1944

Ortodox: Sfinții Atanasia și Ciril. Catolic: Friska.

19 Ianuarie 1888

Indărănicia de a nu ne învăța lumea unor minoritari, nici în măsura absolută a cesării chiar intereselor lor, justifică rezolvarea următoarei informații apărute acum 56 de ani. „Cursul de limbă română pentru ofițeri și cadeții din garnizoana Timișoara ținut sub conducerea dlui Romoș Hanc în Casina militară, înaintează bucuria Cursul se ține de trei ori pe săptămână, luni seara se adună toți curziștii, cu temile lor, la conversație, când se celebucăți alese de ale „autorilor români”. Dintr'o altă informație aflăm, că majoritatea curziștilor erau de alt neam, iar așa numitele „conversații” ce aveau loc luni seara erau adevărate serate literare, dar în același timp și un mijloc de apropiere între diferitele grupări etnice, fiindcă la serate ce aveau loc luni seara participau și multe mai apropiate al curziștilor, Cursul ținut până la sfârșitul lunii Martie. Nu avem informații dacă el s'a repetat și în următorii. La tot cazul ofițerii și cadeții erau obligați să-l frecventeze. Aceasta în interesul nostru, și a carierei lor

TRAIAN HIRAESCU

Foi volent

Trecând peste programul obișnuit

La Facultatea de Agronomie din Timișoara s'a înrădăcinat obiceiul ca odată în săptămână să se întâlnească în cadrul unei ședințe profesorii și studenții.

Cu aceste ocazii se fac expuneri comunicări interesante chiar de către studenții facultății.

Iată dar un fericit prilej de a se face sudura sufletască atât de necesară între catedră și bancă.

Intâlnindu-se în afară de orele impuse și trecând peste programul obișnuit profesorul și studentul, au ocazie să se apropie sufletul și mai ales profesorii care ocazia să-și cunoască elementele care i-au fost încredințate.

În plus studenții, prin acest procedeu se găsesc în situația de a fi colaboratori cei mai apropiați ai educatorilor lor căutând să se ridice până la această treaptă cu toată demnitatea.

Ca dovadă că studenții au înțeles și apreciat rostul acestor ședințe sunt numeroasele comunicări pe care le înregistrăm săptămânal ca pe un rezultat îmbucurător, rezultat care face să crească prestigiul acestei facultăți.

MIA MARIAN JALBȘ

Jă cât mai mare din acest punct de vedere al tipării cărților. Pe urmă ar trebui să tipărite opere mai vechi. În ediții revăzute și mai îngrijite din punct de vedere al prezentării estetice-grafice. Aceasta și din punctul de vedere al lumii a ajuns în ultima vreme să cunoască scriitorii bănățeni, dar n'a avut cum să le cunoască mai bine opera. Fie că cauza tirajului redus al primelor ediții, fie că mai les din cauza unei cât se poate de neglijate difuzări.

Am mai dorit (încă o dorință) ca literatură bănățeană să fie reprezentată nu prin figuri izolate, dar cu personalitate neconturată. Grupările, asociațiile (cu statut și prezidiu) să fie lăsate pe seama lor mărunți, pe seama aceluia cari au nevoie de asemenea = altare = unde să plângă încercările lor de ocazie și plină Toată lumea știe că aceste grupări n'au făcut decât să încurajeze diletantismul. Banatul nu are nevoie de așa ceva, mai ales ca provincie unde și între plugari se găsește atâtea condeie alese.

Banatul are nevoie de o editură proprie și cu posibilități și de o revistă de tinere. Si se pare că ambele își vor deschide în curând drumul.

Iată câteva dorinți pe cari le aflăm în bilanțului literar bănățean 1944.

Actualitatea

JUSTIȚIE ȘI EPURĂȚIE. La Alger s'a alcătuit un fel de adunare legislativă, inspirată și condusă de generalul de Gaulle, care definește atribuțiile comisarilor guvernamentali. Această adunare a fixat deunăzi atribuțiile unor tribunale militare excepționale, care pe lângă alte sarcini au și pe aceea de a face epurăția „colaboratorilor”. Se știe, că acești colaboratori sunt, sau nu sunt, funcționari și alte elemente, care au avut un contact de serviciu cu armatele germane.

A epura în spiritul noilor însărcinări, înseamnă fără îndoială a nimici toate aceste elemente nevinovate. Colaborarea e transformată în delict și un delict atât de larg și de atotcuprinzător, încât rar dacă vreun cetățean ar putea scăpa de o eventuală invinovățire.

Astfel, vedem că justiția eliberatorilor anglo-americanii nu este altceva decât organizarea represaliilor militare față de o populație, care și-ar fi putut face speranțe și iluzii referitoare la noblețea „eliberatorilor”.

LIBERTATEA MICILOR POPOARE.

Istoria nu cunoaște decât ca rare excepții, când un popor mic a fost și un popor absolut liber. Democrația din secolul trecut a încercat să realizeze, măcar și în principiu, adică în sfera dreptului internațional, libertatea micilor popoare, însă stăruirile de fapt au arătat că acest ideal nu a putut fi atins de regimurile democratice. Teoria a rămas frumoasă, dreptul internațional de multe ori a fost activ și luat în seamă, dar libertatea, ca stare permanentă, a micilor popoare nu a fost realizată în întregime. Acum se făgăduiește de către democrația imperialistă a Marii Britanii și a Statelor Unite că libertatea micilor popoare va fi integral transformată în stare reală. În economia politică a popoarelor și astăzi Statele Mari atrag, aproape în todeauna spre fărnișurile propriilor lor onorificii. Numai popoarele, cari chiar dacă sunt mici, au voință neînduplecată de a trăi liber, izbutesc să transforme un ideal în regim actual. Poporul român a ajuns la starea libertății sale totale pentru că a iubit libertatea și din ea și-a făcut principiul suprem al existenței sale naționale.

DARUL PENTRU MUNCITORII.

Dim darurile, pe care Mareșalul României le-a făcut muncitorilor, se vede cât prețuiește Conducătorul Statului, această categorie socială. Mareșalul României a dat concepția cea mai onorabilă, referitoare la muncitorul român, considerându-l o lasă al Statului, care pe frontul muncii creează realizarea victoriilor producției și ale aprovizionării totale. Inzestrat cu această concepție, care îl egalează în cinste și în abilitate cu toate celelalte categorii sociale și naționale, muncitorul nu va mai putea avea pofta să revendice onoruri cari i s'au dat și să se lupte pentru stări care i s'au oferit. Sentimentul, că muncitorul participă prin munca, prin dragostea și prin voința Mareșalului la conducerea Țării, îl face să lupte nu pentru răsturnarea ordinii în Stat, cum îl învătau seducătorii lui ideologi, ci să lupte toamă pentru prosperitatea națională și a Statului, al căror membru de glorie și de respect el este privit nu întâmplător, ci pe baza supremei înțelepciunii a Conducătorului.

DISPENSA DE CINSTE.

Pentru fiecare membru al societății, și pentru fiecare fiu al Națiunii noastre, cinstea este obligatorie, fiindcă ea este condiția ordinii în stat și a prosperității sociale. Se găsește totuși unii, cari se dispensează, arbitrar și nărăstos, de obligativitatea cinstei, abandonându-se instințelor celor mai antisociale, și comitând delictul care îi infierează ca ne înamici ai Statului român. Este vorba de acei indivizi, care își permit — ca în zilele acestea, când onorul român și falnică Ostire națională se luptă pentru mărirea neamului, ei să se gândescă numai la beneficiile lor personale și la furtul de la țară, la toate furturile naționale, care le rădădărușă, liniste și drept la existență. Zărușă din capitală nobilă și din decorații indubitate, se se dispensează de a fi cinstiți, dar pe adău ei vor fi dașău rădărușă meritele, ce li se aplică inevitabil.

Cum trăește Traian Vuia la Garches

Nouă date despre Traian Vuia

În urma reportajului pe care l-am publicat recent în acest loc despre tineretea d-lui Traian Vuia, părintele avionului, am primit o serie întreagă de date și documente referitoare la viața marelui inventator român bănățean.

O parte din acestea au fost publicate

mai vechiu al revistei „România Aeriană”.

Evident că atât eu, cât și alți prieteni de ai d-lui Traian Vuia, am primit știri mult mai recente dela Garches! Unul din acestea, d. prof. univ. Mihai Șerban a binevoit să ne comunice următoarele asupra sănătății d-lui Traian Vuia.

D. Traian Vuia în salonul său dela Garches

„Fînd în plăcuta situațiune de-a putea aduce o contribuțiune nouă în această privință, comunic admiratorilor acestui mare român, că subsemnatul dețin o scrisoare autografă a d-lui Traian Vuia, datată din Garches, de lângă Paris, din 8 Septembrie 1943, din care deși, conform cunoscutei sale modestii, nu amintește nicio vorbă despre starea sănătății sale, totuși avem dreptul de-a deduce că se află bine. El așteaptă revederea cu cei din patrie, aducându-și aminte de ultima lui vizită în România și în special de sejourul său în Tușnad-Băi, spunând că „sunt între momentele cele mai plăcute ce le-am petrecut în lunga mea viață”.

Trăsăturile sigure și de-o rară frumusețe ale scrisurii sale denotă multă vigoare sufletească”.

intr'un număr trecut, sub inițialele unui colaborator de ocazie, prezind oarecari nedumeriri la cititorii cari n'au băgat de seamă că pasajul „ultimele știri despre Traian Vuia le-am avut în 1938; el trăia bolnav, în condițiuni excepționale de modeste” etc. era citat dintr'un nu-

Armata ceferiștilor, e la datorie

Propaganda străină conținuă să lanseze cele mai strunțate neadevăruri la adresa țării noastre. Undele posurilor de radio răspândesc cele mai fantastice „știri” despre țările în război cu Sovietele. Mai dăgneză se lansa știrea cu adevărat senzațională despre o preținsă lovitură de stat în Bulgaria, ca apoi să se spună că drumurile de fier ale acestei țări și chiar și ale noastre, ar fi fost preluate de germani.

Evident, minciuna, rămâne minciună. Lumea întreagă s'a convins că propaganda străină își elădește argumentele numai pe fantezii bolnave.

Nu știm ce o fi în alte țări, dar, la noi, oșășii drumului de fier și-au făcut

datoria cu toată abnegația. Ei n'au cunoscut odihna atâta vreme cât interesele țării le-au cerut să fie la datorie. Ceferiștii români pot fi felicitați că au fost conștienți de serviciul pe care-l aduc țării, în aceste vremuri grele, când sângele unui neam întreg se varsă pentru o Românie nouă și veșnică.

Armata ceferișă trebuie admirată și stimată pentru exactitatea și hotărârea cu care a dus la îndeplinire misiunile ce i-au fost încredințate.

Propaganda inamică poate spune ce vrea. Minciuna se lovește totdeauna de realitate. Și, la noi, fiecare cetățean se poate convinge că toți își fac datoria.

C.F.R.-ul este demn de a fi citat ca pildă.

Sărbătorile au constituit în Timiș-Torontal un prilej pentru ajutorarea celor lipsiți de mijloace

Prefectura a distribuit daruri în valoare de 7.282.762 lei

Din inițiativa d-lui general Const. Deliceanu prefectul județului Timiș-Torontal, care în afara unui bun gospodar a făcut întotdeauna dovada și a unui om de suflet, care nu poate rămâne indiferent la durerile celor nevoiași și care caută să remedieze pe cât posibil lipsurile, sărbătorile au fost anul acesta un prilej pentru ajutorarea celor lipsiți de mijloace.

Locuitorii cu dare de mână, precum și întreprinderile, au înțeles gestul d-lui prefect la adevărata lui valoare și au contribuit în mod efectiv, așa că în

cadru serbărilor amintitoare de datini strămoșești, care au avut loc în toate comunele românești, s'au putut distribui familiilor nevoiașă ale celor plecați pe front, a invalizilor sau celor ce s'au jertfit pentru dreptatea românească, importante daruri.

Astfel, după datele centralizate pe județ au fost ajutate 101 invalizi, 591 orfani, 462 văduve, 1644 familii ale mobilizaților sau concentraților, 1926 familii nevoiașă, 2262 copii, 47 familii de refugiați și 250 soldați grăniceri, cărora li s'au distribuit următoarele daruri: 431

D. prof. univ. Mihai Șerban ne-a trimis împreună cu scrisoarea, un cartă publică cele de sus, și o fotografie făcută de d-sa acim aproape doua decenii, la Garches, în salonul cu mobile prețioase al apartamentului d-lui Traian Vuia. Iată-l pe marele inventator stand lângă masa ale cărei aplicații de bronz le-am admirat de atâtea ori, pe care masă s'ă macheta heliicopterului, celălalt aparat de sbor mai greu decât aerul inventat de Traian Vuia.

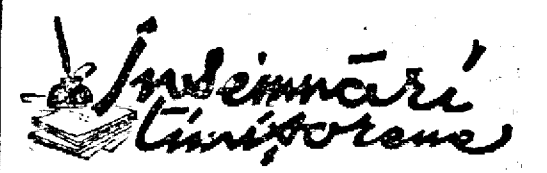
După cum se știe, heliicopterul (nu confundat cu giroplanul sau autogirul) este o mașină la care sustentația (plutirea în aer) este asigurată de una sau mai multe elice cu palele învârtindu-se într'un plan orizontal, cu alte cuvinte: elicea heliicopterului trage în sus, pe când cea a avionului — și a autogirului — trage înainte.

Heliicopterul Vuia, ca și avionul său, a fost cel dintâi aparat de acest fel care a sburat efectiv!

Toți vizitatorii apartamentului dela No. 7 al străzii Toulon cunosc salonul din fotografie și biroul a cărui ușă s vede în fund.

Iată mediul intim în care trăește acest om excepțional, desigur simplu, aproape spartan, dar — îmi place să cred! — sănătos și fără să ducă lipsuri materiale.

Nic. Ivan

CU CE SUNT VINOVAȚI?

Acum câteva zile mi-a fost dat să trăesc pe platforma unui tramvai câteva minute penibile.

Vatmanul, un tip rotofei și cu „parfum” în nas, stăpân pe manivele ca un as, întreținea cu un polițist o conversație care mi-a făcut să mi se urce sângele în obraz.

Toate femeile care treceau prin raza de vedere a celor doi prieteni, erau comentate și apreciate în termeni atât de vulgari, încât fantezia cea mai bogată este departe de a-și putea face o idee. Poate că asta n'ar însemna prea mare lucru, pentru că oameni vulgari și indecenți se întâlnesc destul de des, dacă pe aceeași platformă nu s'ar fi aflat și câțiva copii de școală, printre care și o fetiță cu fața de vis și ochii de cer.

Cu ce sunt vinovați acești copii ca gândurile lor curate să fie pângărite de asemenea bestii? (c. j.)

TEATRUL NAȚIONAL
 Vineri, 21 Ianuarie 1944, ora 8 seara
TURNUL TEATRULUI ALHAMBRA
 Se va juca marele succes al stagiunii
NU MAI BEAU
 Nora, Piacentini, Rădu Beligan, Fifi Harand, Dina Mihalcea, Marcel Anghelescu, Minetta Gusti, N. Tomazoglu, Mircea Șerban. — Biletele la agenția Tamașiu.

perechi haine confecționate, 632 m. stofă pentru haine, 80 bucați lingerie, 336 m. pânză pentru lingerie, 10 puvoare, 228 perechi ciorapi, 12 bucați caștali, 80 basmale, 62 flanele, 480 perechi încălțăminte, 19.000 kg. lemne de foc, 10.000 țigarete, 43.934 kg. grâu, 13.627 kg. făină, 592 kg. porumb, 1937 kg. cartofi, 357 kg. fasole, 1170 kg. legume, 37 kg. slănină, 28 kg. carne, 53 kg. untură, 619 kg. zaharicale, 3252 cozonaci, 20 kg. prăjituri, 150 kg. vin, 3067 kg. alimente, 114 cărți 26 bucați jucării, 923.962 lei.

Valoarea totală a ajutoarelor distribuite se ridică la suma de 7.282.762 lei. Realizarea aceasta se datorește grijei deosebite pe care d. gen. Deliceanu a avut-o ca sărbătorile să aducă o rază de bucurie în fiecare casă. Este pentru prima dată când administrația ia parte directă la asemenea manifestațiuni, ea încadrându-se perfect în concepțiile Mareșalului Conducător, a cărui preocupare de căpetenie este de a fi aproape de toate durerile și lipsurile celor nevoiași și de a înălțura pe cât posibil aceste dureri și lipsuri.

DACA

AGRICULTURĂ
COMERȚ
INDUSTRIE

FINANȚE
MESERII
LEGI-DECIZII

AGENDA

Termene

23 și 24 Ianuarie 1944

— In zilele de 23 și 24 Ianuarie a. c. se vor ține la secțiunea corpului contabililor din Timișoara, examene pentru trecerea la gradul de expert-contabil.

— La Inspectoratul Regional al Muncii Timișoara se va ține examenul pentru ocuparea posturilor vacante de impiegati dela instituțiile pendente de Ministerul Muncii, din județele: Timiș, Caraș, Severin, Hunedoara, Bihor și Mehedinți.

Licitații

24 Ianuarie 1944

— La Penitenciarul Militar Târgșor pentru vinderea diferite deșeurilor.

25 Ianuarie 1944

— La Arsenalul Român pentru procurarea textile, electrice, materiale apărare pasivă.

— Direcția viticulturii și horticulturnii a Ministerului Agriculturii și Domeniilor pentru sulf, carboline, produse arsenice etc., în valoare de 33,700.000 lei.

Miscarea firmelor

— INDUSTRIA TEXTILĂ LUGOJ, și-a intubulat marca intitulată „Zephyr-Globus” pentru țesături de bumbac și de mătase artificială.

— D. ING. C. BUȘILĂ a fost cooptat ca administrator delegat al soc. „Creditul pentru întreprinderi electrice”, al cărei inițiator și fondator este.

COMERCIANȚII CU RIDICATA NU POT VINDE CU AMANUNTUL

Conform legii pentru înființarea unui registru al comerțului din 1931 azi în vigoare, nimeni nu poate exercita vreun comerț decât cu aprobarea Camerei de comerț respective, și numai în limita acestei aprobări. Deci, dacă un comerciant are firmă înmatriculată numai pentru comerțul cu ridicata, el nu poate face vânzări cu amănuntul, decât făcând această mențiune în registrul comerțului, operațiune care este destul de ușoară. Legea pentru reprimarea sabotajului recunoaște în art. 3 al. 3, existența valabilă a comercianților cari sunt și gosiști și detaiști, supunându-i în aceiași timp, dispozițiilor cari reglementează aceste două feluri de comerț. Deasemenea și drepturile lor sunt considerate tot în raport cu modul în care își desfășoară activitatea. Dispozițiile de favoare acordate industriștilor, cari pot să-și desfășoare activitatea și direct consumatorilor, fără a avea firmă înscrisă cu mențiunea că, exercită și comerț, au o rațiune cu totul excepțională.

ROMANIA JUD. TIMIȘ-TORONTAL

Percepția Circ. II. Timișoara

Nr. 7156 la 18 Ian. 1944

ANUNT

Percepția II-a fiscală din Timișoara, face cunoscut că în ziua de 21 Ianuarie 1944, orele 10, se va vinde prin licitație publică, în Piața Traian Nr. 4, averea d-lui Abrahamson Leon, compusă din obiectele ce i s'au sechestrat pentru neplata sumei de lei 517.401, datorată în impozite convenite Statului și, anume: întregul aranjament din fostul său magazin de fierărie, precum și diferite articole de fierărie conform inventarului de neplata de oficiu la Percepția II-a fiscală, Timișoara I Palatul Dicasterial, 1426

Se distribuie uleiul comestibil

Se aduce la cunoștința consumatorilor, că se distribuie uleiul comestibil, cu bonul No. 3 din cartelă, câte 225 grame (¼) de persoană creștină, cu prețul 233 lei litru.

Evreii vor primi 100 grame de persoană, pe bonul No. 3, barat, dela comunitatea izraelită.

Uleiul se distribuie dela următorii comercianți:

Circ. I. Federala Octavian Goga, I. B-dul Regele Mihai, Rebholtz Ioan I. P. Brățianu, 3. Beitz Nicolae I. V. Alecsandri No. 1.

Circ. II. Simicin și Toacă, II. M. Joffre 4, Marthe Carol, II. Dorobanților 57, Colonial comerț, II. Simion Bărnăuțiu I, David Ioan, II. Ștefan cel Mare colț cu Bd. Eroii dela Tisa, Janeso Carol, II. str. 3 August 29, Muller Ioan, II. Câmpiana 5.

Circ. III. Popescu Gheorghe, III. str.

1 Decembrie 36, Pechan Ioan, III. str. Porumbescu 62, Gabor Ioan, III. Porumbescu 2, Lencei Iuliu, III. Doja 20.

Circ. IV. Tăran Octavian, IV. Fröbl 40, Teisthannel și Waleth, IV. Văcăreșcu 20, Barbu și comp. IV. Bd. Carol 60, Frinț și Junghaus, IV. Bd. Berthelot No. 8.

Circ. V. Todos Constantin, V. P. A. Iancu, Schadt Petru, V. Cloșca 20, Ficher Ștefan, V. Rosetti 19, Popescu Nicolae, V. Bogdănești 41.

Comercianții, cari mai posedă uleiul din stocuri vechi, vor putea și ei să distribuie în limita acestei cantități în condițiile de mai sus.

Decontarea uleiului cu Bonul Nr. 2. se va face până în ziua de 20 Ianuarie 1944 sub sancțiunea legii sabotajului.

Toate autorizațiile cari sunt date înainte de 1 Ianuarie 1944 nu sunt valabile.

INFORMAȚIUNI

× **MAJORARE DE TARIF.** Ministerul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor prin decizia sa a majorat cu 70% actualul tarif de călători, bagaje, căini și mărfuri precum și taxele accesorii, adică taxele de manevră și locațiune pentru calea ferată particulară de interes local Brașov—Satulung, exploatată de S. A. Căile ferate locale din Brașov.

× **PRODUSELE COSMETICE.** Ministerul Muncii a hotărât printr-o decizie că toate produsele cosmetice de orice natură nu pot fi puse în vânzare fără autorizația comisiei farmaco-terapeutice dată pe baza buletinului de analiză și executată în prealabil de Institutul chimico-farmaceutic.

× **PREȚUL SPIRITULUI RAFINAT ȘI FUNȚI-COZI** produs în cursul intervalului 1 Noiembrie 1943—31 Octombrie 1944 loco-fabrică s'a stabilit cu lei 150 pentru spiritul industrial produs din melasă, cartofi, porumb, mei, fasole sau orice alte cereale alterate sau semințe, precum și pentru cel rezultat din rezidurile dela fabricarea drojdiei comprimate sau din rafinarea acetonei și butandului, — lei 326 pentru spiritul din vin. (Mon. Of. Nr. 12 din 15 Ianuarie 1944).

× **PRELUNGIREA EPOCII VĂNĂRII EPURILOR.** Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin decizia ministerială No. 20 din 1944 a prelungit epoca vânării iepurilor dela 14 Ianuarie 1944, la 24 Ianuarie 1944 inclusiv.

× **CULTURA SFECEI DE NUTREȚ.** Ministerul Agriculturii și Domeniilor urmărește cu toată grija ca sătenii să introducă în gospodăriile lor cultura sfecei de nutreț. În acest scop s'au repartizat tuburilor Camerelor agricole cantități importante de semințe de sfeclă de nutreț, de unde agricultorii o pot procura la preț convenabil. Grija cea mai mare este însă ca agricultorii să însămănțeze sfecla de nutreț într'un teren bogat și adânc.

× **DREPTUL FISCIULUI DE A CERERE DECLARAREA DE FALIMENT.** Secția III-a a Inaltei Curți de Casație a statuat: În conformitate cu dispozițiile art. 262 c. proc. fiscală din 1 Aprilie 1941, fiscul este în drept, ca pentru neplata impozitelor comerciale și industriale, să ceară Tribunalului declararea în stare de faliment a debitorului său, totuși instanța de fond este suverană ca, apreciind elementele de fapt ce le prezintă comerciantul în justificarea neplății acestor impozite să hotărască dacă unele elemente se încadrează sau nu în conceptul noțiunii de lipsă credință și să constate sau să refuze să constate starea de încetare a plăților.

× **CONTRAVENȚII LA LEGEA LANEI.** S'a constatat că diferitele abateri la legea pentru colectarea lânii — multe explicabile prin ignoranța infractorilor — a dat naștere la mii de procese. Cum cea mai mare parte din acești infractori, cari au făcut sau vor să facă apel la hotărârile de condamnare sunt oameni nevoiași ce nu se pot deplasa la sediul instanțelor de apel s'au luat dispozițiuni ca pe viitor aceste apeluri să se judece la judecătorii locale. În orice caz o amnestiere a acestor contravenții nu se va putea acorda — așa cum s'a cerut — deoarece ea ar contribui la încurajarea fraudelor.

× **ELIBERAREA MANDATELOR DE TRANSPORT PERSONALULUI CEFERIST.** Comitetul de direcție al căilor ferate a aprobat ca eliberarea mandatorilor de transport necesare personalului și pensionarilor ceferisti să se poată face în orice timp, până la noui ordine. Cu acest prilej se precizează următoarele: Eliberarea mandatorilor de transport se va face de către unitățile CFR, emitente astfel: Cantitatea maximă un vagon de zece tone; mandatele de transport se vor elibera numai personalului sau pensionarilor CFR, cari nu au uzat până în prezent de un asemenea mandat și dacă nici o dispoziție administrativă nu se opune la evacuarea efectelor. Transportul efectelor personalului CFR, activ se face grațuit, iar ale pensionarilor ceferisti cu plata efectivă a tarifului special 0,87 cu 50 la suta reducere.

× **MAJORAREA SALARIILOR DIN ÎNTEPRINDERILE METALURGICE ȘI MECANICE.** Cererea pentru majorarea salariilor din întreprinderile metalurgice și mecanice a fost luată în considerație. Cum însă această majorare influențează bugetul statului, într'un efort mai mare parte din aceste întreprinderi lucrează pentru stat, ministerul de finanțe examinează chestiunea rămânând să-și dea avizul în ce măsură va putea aduce la această majorare și totdeauna să găsească mijloacele pentru plata sumelor neprevăzute în buget.

× **APROBARI DE MOBILIZARI PENTRU LUCRU PENTRU CULTIVATORII DE BUMBAC.** București, 18 S. P. P. transmite: Subsecretariatul de Stat al Industriei, Comerțului și Minei aduce la cunoștință generală că pentru promovarea culturii bumbacului s'a aprobat ca pe exercițiul 1944—45 să se aprobe mobilizări pentru lucru pentru cultivatorii de bumbac care au semănat cel puțin un hectar cu bumbac.

LEGI-DECIZII

Repertoriu

Legea Nr. 11 pentru controlul persoanelor juridice fără scop lucrativ și administrațiunii bunurilor donate și testate Statului ori altor instituțiuni de drept public, precum și instituțiunii de utilitate publică. (Mon. Of. Nr. 11 din 14 Ianuarie 1944).

Legea Nr. 11 pentru modificarea unor dispozițiuni din legea de organizarea Ministerului Justiției. (Mon. Of. Nr. 11—1944).

Texte-Comentarii

PLATA DIFERENȚELOR DE TAXE PENTRU STOCURILE DE BAUTUR

Administrația Comercială a Monopolului Alcoolului constatând că debitorii de băuturi spirtoase cu ridicata și amănuntul n'au achitat până în prezent nici o sumă în contul debitelor datorate drept diferență de taxe pentru stocurile de băuturi aflate în depozitele lor la 15 Noembrie 1943, conform legii Nr. 74 din aceeași dată, aduce la cunoștința celor interesați că peste termenul de 15 Februarie a. c. nu va mai acorda nici o păsuire sau eşalonare de plată pentru sumele datorate. Celor ce nu vor plăti taxele în termen, li se vor anula brevetele, iar băuțurile din debit vor fi sechestrate și vânduțe în contul taxelor datorate.

IN ATENȚIA TABĂCARILOR

Decizia Nr. 174.342—1943 a Ministerului Economiei Naționale la art. 4 al. d, și j, se înlocuiesc cu următoarele:

d) „Din piele de vițel: box și maximum 10% tovălaș, iar din stărpituri de vițel, piele de mânăși”.

j) „Din piele de capre, cal. I.: meșină din piele de vâțui și țezi, cal. I. minimum 75% chevreaux, iar restul meșină din piele de capre, vâțui și țezi, cal. II. piele de mânăși”.

După primul art. 9, din decizia 174.342, publicată în Mon. Of. din 3 Aprilie 1943, se adaugă următorul alineat:

Secțiilor de tăbăcărie ale fabricilor de mânăși, li se va distribui numai stărpituri de vițel, piei de capră, vâțui și țezi, calitatea II-a. Decizia cu Nr. 187.728 publicată în Mon. Of. din 22 Decembrie 1943, se anulează.

CORPUL VII AEMAYĂ

Serviciul Intendenței

PUBLICAȚIUNE

Nr. 313 916 din 12 Ian. 1944.

Se aduce la cunoștință celor interesați că în ziua de 18 Februarie 1944, orele 11 dimineața în localul Corpului 7 Armată, Birou 2 Echipament Timișoara, se ține Licitație Publică conform Art. 88—110 din L. C. P. pentru vinderea deșeurilor mai jos arătate:

— Deșeuri postav 30.000 kgr.

— Deșeuri pânză bumbac rezultate dela cămăși, ismene, cearcafuri, ștergare etc. 25.000 kgr.

— Deșeuri pânză în și cânepă rezultate dela bluze, foi cort etc. 25.000 kgr.

— Deșeuri pielărie 5.000 kgr.

Ofertele se vor prezenta în plicuri sigilate însoțite de garanția 50% în recipisa Casei de Depuneri și Consemnațiuni.

Deșeurile sunt depozitate în Garnizoana Caransebeș, la Depozitul de Echipament al Bat. 7 Administrativ, unde se pot vedea de cei interesați.

Căsuțel de sarcini se poate vedea în orice zi de lucru între orele 11—12 și 16—18 în localul Corpului 7 Armată Serviciul Intendenței Birou 2 Echipament.

Spesele de Publicațiune se suportă de adăruindcători.

Șeful Serv. Intend. C. 7 Armată

1426

Colonel PATACHI IOAN

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOTI

— CASA BANATEANA DIN BUCURESTI. Aflăm de la Cercul Bănăţenilor din Bucureşti următoarele: Situaţia Fondului Inalienabil pentru Casa Bănăţeană la sfârşitul lunii Dec. 1943, era de lei 382.400, în număr şi efecte. În luna Ianuarie 1944 s'au mai făcut următoarele donaţiuni: D. George Iovin, industriaş în Timişoara lei 100.000 în numerar şi lei 270.000 în efecte de stat; D. Virgil Nemoianu, avocat în Bucureşti, lei 25.000 în efecte de stat. În total, în luna Ianuarie 1944, Fondul Casei Bănăţene din Bucureşti se ridică la suma de lei 784.400, în numerar şi efecte de stat.

— CORUL LYRA C. F. R. LA BUZIAS. Corul Lyra CFR, invitat de comitetul Crucii Roşii, în frunte cu d-na Dr. Sârbu, dnii Martin Vereşan, Ioan Duica, şeful gării, A. Crainicescu ş. a., va concerta la Buziaş în ziua de 22 crt. cu un program variat de muzică religioasă şi populară. Venitul este destinat pentru fondul Crucii Roşii din Băile Buziaş. Se arată un viu interes pentru acest concert, pe care-l va dirija maestrul Filaret Barbu. Vom reveni.

— ŞEDINŢA COMITETULUI DE DIRECTIE MUNICIPAL DE PATRONAJ. Miercuri, 19 Ianuarie 1944 orele 11 comitetul de direcţie municipal de patronaj va ţine şedinţă, având la ordinea de zi pe lângă cererile de ajutoare discutarea unor probleme importante.

— COMUNICAT PENTRU EVREI. Se aduce la cunoştinţă tuturor evreilor, că valabilitatea carnetelor de scutire de muncă obligatorie pe anul 1943 a expirat la data de 15 Ianuarie 1944, conform ord. Nr. 435195/1944 al M. St. M. În consecinţă în ziua de 18 Ianuarie 1944 toţi evreii din ctg. 1915—1947, cari au fost scutiţi cu carnetele, se vor prezenta la Cerc, pentru a fi reparaţi; la muncă obligatorie. Acest comunicat ţine loc de ordin de chemare.

— NOUL SECRETAR GENERAL AL MINISTERULUI AGRICULTURII ŞI DOMENIILOR. Prin decizia publicată în Monitorul Oficial Nr. 12 din 15 Ianuarie 1944, d. inginer inspector general silvic Pavălache Gh. George, directorul Direcţiei VII-a silvice Craiova, e delegat secretar general al Ministerului Agriculturii şi Domeniilor.

— DESFINŢAREA COMISARIATULUI GENERAL PENTRU REFUGIAŢII POLONEZI şi internaţii politici s'a dispus prin decizia Ministerului Afacerilor Interne, publicată în Monitorul Oficial Nr. 12 din 15 Ianuarie 1944, pe data de 1 Ianuarie 1944. Atribuţiunile Comisariatului general, trec pe aceeaşi dată asupra Direcţiunii Ordinei Publice şi Direcţiunii Contabilităţii din Ministerului Afacerilor Interne.

— DESCHIDEREA MAGAZINELOR MILITARE DE APROVIZIONARE. În palatul Cercului Militar s'au deschis magazinele militare de aprovizionare cari cuprind 3 secţii, de măcelărie, coloniale şi pantofărie. La aceste magazine se pot aproviziona, toate familiile ofiţerilor şi subofiţerilor acuzi şi de rezervă cari posedă carnetele familiare precum şi pensionarii militari şi familiile de invalizi şi văduve de războiu din războiul actual.

— FLANELA PENTRU OSTAŞI. Organizaţia Darul Ostaşului depe lângă Comitetul municipal de patronaj a cumpărat o cantitate 1500 flanelă în valoare de 1.222.262 Lei şi care va fi întrebuinţată pentru confecţionare de halate pe seama ostaşilor răniţi şi bolnavi.

— EXAMENE DE EXPERT CONTABIL. Examenele de expert contabil se vor ţine în zilele de 23 şi 24 Ian. a. c., în localul Liceului Comercial „Principele Caroli” din Timişoara. Candidaţii înscrişi la examene şi locuiri vor fi prezenţi la liceu, Duminecă, 23 Ianuarie orele 9. Com. de examinare s'a compus din: Dr. D. Voina, profesor la Acad. Com. din Cluj-Brasov, Dr. T. Necşa, dir. B. N. R. preşedintele Secţiunii şi Prof. I. Domilescu, secretarul Secţiunii. Se mai primesc înscrierile la examene sau colocvii, până în ziua de 20 Ian. orele 19. Acesta fiind ultimul termen. Condiţiunile de înscriere la examene au fost publicate în Zilnicul Dacia Nr. 291 din 31 Dec. 1943.

— ACTIVITATEA ASOCIAŢIEI „SALVAREA” PE ANUL 1943. În cursul anului 1943, asociaţia voluntară „Salvarea” din Timişoara, a dat primul ajutor în 1056 de cazuri, a mai intervenit deasemeni, în afară de acestea în alte 6118 cazuri diverse. serviciul ambulant şi-a îndeplinit misiunile în 4281 cazuri. În total în cursul anului 1943, „Salvarea” a funcţionat în 11.454 cazuri, iar dela înfiinţarea asociaţiei, (1936) în 250.484 de cazuri.

— DELA CORPUL CONTABILILOR, SECŢIUNEA TIMIŞOARA. La Corpul Contabililor se întocmeşte tabloii membrilor Secţiunii Timişoara, cu situaţia din 31 Decembrie 1943, pentru a-i pune la dispoziţia Tribunalului şi a Oficiului Reg. de Comerţ. în vederea verificării calităţii contabililor. În viitor, se vor observa de către cel în drept cu stricte dispoziţiunile Legii de organizare a Corpului Contabililor şi în special dispoziţiunile art. 2 din lege, care prevede că, profesiunea de contabil autorizat şi exp. contabil nu va putea fi exercitată decât de persoanele cari fac parte din acest corp. Absolvenţii Şc. Sup. de Com., Liceelor Comerciale şi licenţiaţii Academiei Comerciale neînscrşi în corp, pot cere înscrierea lor prin cererile tip, cari se pot ridica zilnic dela Secţiunea Timişoara, cu sediul la B. N. R.

FAPTE DIVERSE

Isprava ingenioasă a unui pensionar

Locuia în sat, dar s'a înscris la biroul populaţiei din Lugoj spre a primi o pensie mai mare

Pensionarul Avram Blăşin, de 63 ani, fost plutonier de jandarmi, din comuna Vişag, judeţul Severin, a fost trimis în judecata tribunalului Lugoj pentru delictul de înşelăciune şi condamnat la una lună închisoare corecţională, cu suspendarea executării pedepsei pe timp de trei ani, şi la plata sumei de 30.746 lei drept despăgubiri către Stat.

Precum se vede, pedeapsa nu este prea gravă, fiind dată cu suspendare, decât numai prin obligaţiunea de a restitui Statului, pe care inculpăţul l-a păgubit, cu suma de 30.746 lei.

Totuş pensionarul condamnat, considerându-se nedreptăţit, ca orice condamnat de altfel, a făcut sentinţa tribunalului Lugoj cu apel la Curtea de Apel din Timişoara.

UN PENSIONAR SMECHER CU DOUĂ DOMICILII

Ce este cu adevărat nostim în acest proces, nu-i nici condamnarea, nici calificarea faptei, ci ideea năstrugnică pe care a avut-o şi apoi a aplicat-o un pensionar ca să poată primi o pensie mai mare.

Anume, pensionarul Avram Blăşin care locuia în comuna Vişag şi care primea o pensie rurală, în ziua de 20 Aprilie 1933 s'a înscris la biroul populaţiei, din Lugoj. Apoi, a scos un certificat că locuieşte în Lugoj, l-a prezentat Casei Pensilor şi a încasat o pensie cu adaosul cuvenit pensionarilor din oraşe, deci mai mare.

Folosindu-se de acest act, desi tot timpul el a locuit în comuna Vişag, Avram Blăşin a ridicat pensia ca locuitor în oraş dela data de 1 Mai 1933 până la 1 Iunie 1938 fructuând în acest mod Statul cu suma de 30.746 lei.

UN NOTAR CARE SE SESISEAZĂ

Pensionarul Blăşin ar fi încasat pensia majorată poate şi astăzi dacă nu s'ar fi luat la ceartă — pe o chestie mărunţă — cu notarul comunei Vişag. Nu se ştie cum, dar notarul a dibuit escherheria pensionarului şi, printr-o adresă oficială, el a sesizat parchetul. Cercetările au stabilit că pensionarul a comis un fals şi că, datorită unei mari dibăci, el a înşelat Statul cu suma amintită.

UN APEL NEINTEMEIAT

Apelul pensionarului condamnat s'a judecat la sesia a 3-a criminală a Curţii de Apel din Timişoara. Pensionarul a încercat

să-şi dovedească buna credinţă, că a avut intenţia să se mute definitiv în Lugoj şi că după o lună de oraş s'a săturat şi s'a refintors în sat, la Vişag. Modificarea pensiei a cerut-o în cursul acelei luni şi că după reînţoarcerea la sat a uitat să revină asupra cererii şi a rămas cu aceeaşi pensie.

Curtea nu l-a admis nici un motiv, întărind într-un totu sentinţa primei instanţe: o lună închisoare corecţională cu suspendare şi plata sumei de 30.746 lei drept despăgubiri către Stat.

Uu furt de 88.000 lei

Traian Mănciu, conductor tehnic, din str. Bonaz 4, obişnuia să se oprească uneori la cărciuma „Sibianca” din str. Mercuz 3. De obicei, el stătea la masă cu Magdalena Szöcs de 21 ani, angajată la „Sibianca”, chelneriţă sau cam așa ceva. Ultima dată, Traian Mănciu s'a oprit la „Sibianca” având în servietă 88.000 lei, bani ridicaţi dela o instituţie publică. La un moment dat, servieta a dispărut cu bani cu tot şi bănuiala a căzut asupra Magdalenei Szöcs. Furtul a fost adus la cunoştinţa poliţiei, iar Magdalena Szöcs a fost arestată şi înaintată parchetului. Ea nu recunoaşte furtul dar mărturiseste că reclamantul, cu care a chefuit de multe ori, l-a făcut o invitaţie, pe care ea ar fi respins-o şi l-a arătat, ca să o convinsă mai multe bancnote de câte 1000, şi 2000 lei.

Cercetările continuă.

O moaşă şi o mamă criminală arestate de poliţie

Biroul judeţar al chesturii de poliţie a înaintat parchetului, în stare de arest, pe Livia Vişan, din str. Torac 33 şi Estera Pinteş, din Calea Moşniţei 24. Livia Vişan este vinovată de crima de pruncucidere. Ea a născut un copil şi apoi l-a ucis şi l-a ascuns în closet. Estera Pinteş, moaşă, este vinovată de provocare de avort.

Livia Vişan nu şi-a recunoscut fapta, susţinând că nu ştie dacă a născut sau nu, dar moaşă a mărturisit totul. Estera Pinteş a recunoscut că de cinci ani de zile a făcut avorturi la toate femeile care i s'au prezentat şi că nu s'a servit, ca instrument, decât de o pană de găscă.

Liviei Vişan l-a făcut avortul tot în acest mod şi a primit 300 lei.

Încuinatele vor fi deferite cabinetului de instrucţie.

FESTIVALUL DEBUSSY.

Miercuri, 19 Ianuarie ora 18 are loc în sala Liceului Comercial festivalul organizat de Institutul Francez de Inalte Studii pentru a comemora 25 de ani dela moartea lui Claude Debussy. D. prof. Dr. S. Toduţă va ţine o conferinţă (în limba română) despre viaţa şi opera marelui compozitor francez, care a învins muzica modernă. Conferinţa va fi ilustrată cu Preludiul la „După amiază mlui Faun”, fragmente din Opera „Pelleas şi Melisanda” şi cinci preludii de ale lui Debussy. Dnele prof. Titi Fotino-Negru şi Flavia Munteanu precum şi d. Mircea Popa îşi dau concursul la executarea acestor bucăţi de muzică. Intrarea este liberă.

DELA LECTORATUL GERMAN.

Miercuri, 19 Ianuarie ora 18 are loc la Lectoratul German din Timişoara, (Bul. Regele Mihai 8) o conferinţă cu subiectul „In epoca descoperirilor”. Oaspeţii sunt binevăzuţi în condiţiile obişnuite.

CONFERINŢA CU OCAZIA ZILEI DE 24 IANUARIE.

Ziua de 24 Ianuarie, va fi sărbătorită cu un deosebit fast. Astfel, în această zi, la orele 11.30, va conferinţa în sala cinematografului „Capitol”, d. dr. Marinescu-Nour, Director General în Ministerul Muncii. Personalitatea conferinţarului este în deosebită cunoscută, d-sa fiind un vechiu luptător pe câmpul ideii naţionale şi în acelaşi timp un cunoscut om de litere.

PIETRUAREA DRUMURILOR COMUNALE DIN FERENDIA.

Pentru piatra necesară pietruirii drumurilor comunale din Ferendia, în valoare de 438.270 ş. pentru piatră pavele pentru trecătoarele drumurilor comunale, în valoare de 120.000 lei, se va ţine în localul primăriei licitaţie publică în ziua de 28 Ianuarie 1944, la orele 10 a. m.

O IMPORTANTA CONFERINŢA SANITARĂ.

La Sibiu a avut loc zilele a-este o importantă conferinţă sanitară prezidată de inspector sanitar general dr. Cosma. Au luat parte toţi medicii primari de spitale, specialişti în tuberculoză, din Banat şi Ardeal. Cu această ocazie d. prof. Danio a expus mijloacele de combatere care ne stăp astăzi la îndemână, pentru înlaturarea tuberculozei.

MASURI PENTRU INTERNAREA TUBERCULOŞILOR.

Inspectoratul general sanitar a dispus ca în sanatoriile şi spitalele de tuberculoşi bolnavii să fie primăţi în felul următor: în spitalele din Arad, vor fi primiţi bolnavii din jud. Arad, Bihor şi Lipova. La Gioagiu se vor primi numai bărbaţii tuberculoşi din jud. Severin, Alba şi Hunedoara. La Timişoara se vor primi bolnavii din jud. Timiş şi Caraş. La Lugoj se vor primi femeile tuberculoase din jud. Severin, iar la Marila din regiunile de preferinţă din Banat.

PENTRU OBTINEREA AUTORIZAŢIEI DE STAT IN ZONĂ ŞI REFUGIAŢII TREBUE SCĂ DEPUŢA TOATE ACTELE CERUTE.

Intrucaţ unele autorităţi administrative au arătat că refugiaţii sunt scutiţi de unele acte necesare pentru obţinerea autorizaţiei necesare locuirii în zonă, comandamentul militar aduce la cunoştinţă că nimeni nu poate schimba dispoziţiunile acestui comandament şi că toate chestiunile care derivă dela Legea Zonelor Militare sunt numai de resortul autorităţilor militare.

PLASE SANITARE MODEL.

Plasă sanitară Oraviţa şi Bozovici au fost declarate model.

PROGRAMUL DE ACTIVITATE CADASTRALĂ PE ANUL 1944.

La respectatul cadastral se lucrează la programul de activitate pe anul 1944. În acest program, figurează printre altele terminarea lucrărilor de reformă agrară, punerea la punct a evidenţei tehnice ce a rămas nerezoalată la cartea funciară; se lucrează intens deosebi menii la măsurarea cadastrală, după cum suntem informaţi, în comuncile Lieblich, Ghilad, Clacova, etc.

VANATOAREA DE IEPURI A FOST PRELUNGITA.

Ministerul Domeniilor a prelungit vânţtoarea de iepuri până la 24 Ianuarie inclusiv.

ARADUL CULTURAL

Precursorii meșteșugului românesc la Arad

Arad. — In ultima vreme s'a vorbit foarte mult la Arad despre adevărata romanizare a comerțului și a meseriilor de tot felul, problemă care astăzi preocupă toate cercurile cu răspundere dela noi, precum și pe toți oamenii de bine dela această graniță. Aradul cu situația lui și cu rolul lui mai mult decât important în viața românească de aci, sub toate aspectele sale, a trebuit și va trebui să joace un rol dintre cele mai însemnate. El însă nu va putea să-și îndeplinească această frumoasă misiune, ce îi revine, dacă nu va cuceri prin românii săi de bine tot ce este de cucerit și tot ce trebuie să fie condus numai de elemente autohtone, fie ca parte administrativă, fie în comerț, industrie și cultură. In trecut Aradul a avut bine de 12 organizații de meșteșugari români, cari au făcut fală nu numai numului de român din partea locului, prin munca lor curată și cinstită, dar și orașului nostru, care pe atunci, încă n'a cunoscut strâșnicia acelei desnaționalizări care a urmat și care a curmat apoi tot ce este românesc și tot ce s'a manifestat în sensul acesta. Meșteșugarii români ale cărora manifestări românești au fost dintre cele mai puternice, atât ca producțiune, cât și ca suflet și credință, au fost primii precursori ai meșteșugului românesc din partea locului și ei și-au și dat poată silința ca fama lor să meargă cât mai departe și să ducă prețutindeni încredere și nădejde spre mai bine. Meșteșugarii români dela Arad, organizați în 12 bresle, în toată regula, cu drapel și statuie, au fost aș primii pioneri ai comerțului și meșteșugului românesc. S'au bucurat de încrederea întregii populații din partea locului, precum și de aceea a intelectualilor noștri cu care lucrau mână în mână. Un mare sprijin le-a dat acestora și banca românească Victoria de pe aceea vreme, care le-a pus la dispoziție capitalul suficient și care le-a girat toate întreprinderile ce le-au făcut. Că de ce s'au stins aceste bresle, care făceau fală orașului nostru, răspunsul îl poate da o și cine, care este inițiat în fosta administrație de pe acea vreme, care urmărirea în mod foarte sistematic nimicirea a tot ce nu-i convenea și a tot ce i se părea că este străin de resturile națiunii ce guverna. Astăzi, când lucrurile s'au schimbat și când, în fine, dreptatea s'a spus cuvântul ce ar mai putea sta în calea reînființării acelor bresle românești, care stăteau pe atunci la baza tuturor năzuințelor românești. Astăzi, când vedem cu ochii noștri cum se desfășoară de frumos toate întreprinderile cu caracter curat național, n'avem dreptul să stăm cu mâinile încruciate și să așteptăm căderea mamei din cer, ci este de datoria noastră ca lucrând mână în mână și sprijinind tot ce vine dela frații noștri, să ridicăm atât comerțul, cât și meșteșugul românesc, singurele baze solide care întăresc elementul ro-

mânesc la oraș și care îi și dau caracterul adevărat al românismului pe aceste meleaguri. Oamenii pricepuți avem, meșteri buni se vor crește. Toți aceștia au nevoie de îndrumare și susținere. Iață deci ce trebuie să se facă. Astfel memoria primilor precursori

ai meșteșugului românesc din partea locului va fi în felul cel mai curat cinstită și păstrată. Numai așa vom putea realiza ceea ce este de dorit să fie realizat în domeniul comerțului și meseriilor cu adevărat românești

I. D. D.

„Hansa Română“ S. A. de transporturi internaționale și export sucursala Arad

Importanța acestei întreprinderi economice

Printre întreprinderile economice importante din Arad și jur, vom a ne ocupa într-o serie de reportajii asupra firmelor de import-export, transporturi internaționale și vamuri, luându-le pe fiecare în raport cu importanța lor și cu aportul ce-l aduc în viața economică a țării și regiunii.

In articolul de astăzi ne vom ocupa de firma „Hansa Română“ S. A. de transporturi internaționale și export, sucursala Arad, firmă care face cinste economiei țării și regiunii noastre

„Hansa Română“ S. A. cu sediul în București, având director general pe d. Grigore Trancu — Iași Junior și d. Karl Scharenbroich, are o sucursală la Arad, care aduce un aport destul de important economiei regiunii noastre. Sucursala din Arad este condusă de d. Alex. Rădulescu și d. Franz Paul, doi eminenti conducători, care și dau silința a se integra cât mai mult în interesele statului și ale regiunii.

Această firmă se ocupă cu transporturi internaționale și exporturi în Italia, Germa-

nia, Elveția și alte țări, făcându-se schimburi de mărfuri, ducându-se cele necesare în țările respective. In acelaș timp cele ce trebuie pentru țara noastră.

Sistemul de Clearing însă îngreiază foarte mult exportul, așa încât o măsură de ameliorare a acestui sistem ar fi cât se poate de bine venită, deoarece s'ar putea face un export mult mai mare și mai folositor economiei noastre naționale.

Cuțând deci a vorbi despre firma „Hansa Română“ S. A. sucursala Arad, nu putem avea decât cuvinte de laudă conducătorilor acestei firme și deosebită considerațiune pentru această firmă, care face onoare economiei naționale a țării, iar la Arad aduce un real aport, atât în ce privește impozitele către Stat cât și ajutorarea operelor sociale și de interes obșteșc.

Această firmă este prima la orice apel de acest fel și rîdicată nu se sustrage dela o contribuție de orice natură. Pe viitor vom mai vorbi de această firmă și din alte puncte de vedere.

I. P. D.

Scumpetea la Arad și comportarea anumitor elemente prea puțin serioase

De mai multe ori s'a scris in ziarul nostru ca la Arad este o scumpete exagerată și că nimic nu justifică nici prețurile de pe piață, care cresc din zi în zi, și nici pe acelea din prăvălii, care la fel, se schimbă de la zi la alta, dacă nu chiar din oră în oră. Noi am arătat că împrejurimile Aradului sunt destul de bogate și in materii prime, ca și in alimente de toate felurile. Decând au fost lăsate libere in comerț, zahărul, făina, carnea și alte alimente de primă necesitate, in mare măsură specula cu aceste alimente a scăzut mult de tot, dacă nu chiar in întregime. Totuși există unele materii cu care se face încă și astăzi suficiență speculă, cum este talpa, cafeaua, ceaiul, etc. care deși in mod oficial nu se găsesc in comerț, totuși la bursa neagră pot fi negociate in orice cantitate și la orice oră din zi, numai să știi cărei persoane să te adresezi, care apoi să te îndrumeze la „depozitul“ cel mare pe care însă, să nu credeți, că îl veți vedea vreodată. Marfa cerută, și bine plătită, firește o vei primi și asta ajunge pentru cei cărora le place asemenea procedee. Și cine credeți că se plânge că duce lipsă mai multă? Tocmai persoanele care sunt mai instărite și care au de toate, dar care niciodată nu se saturează, căci așa le este firea, așa le este structura sufletească. Noi am arătat in dese rânduri cum anumiți indivizi nerușinați, in felul lor sfidează pe cel muncitor, pe cel harnic și pe cel care lucrează și rabdă, chiar atunci când n'ar fi cazul

să aibe această timută. Pentru aceste persoane, prea puțin agreeate de opinia publică românească sănătoasă, firește încă nu s'a găsit locul ce li s'ar cuveni să-l dețină in societatea noastră, dar fiecare dintre noi știe cam unde le-ar fi locul. Puțină lume însă este in curent că tocmai din cauza elementelor acestora, prea puțin sănătoase pentru structura socială românească, se menține și scumpetea și sunt și anumite neajunsuri de ordin alimentar, căci ele acaparează totul, fiindcă deobiceiu dispun și de parale, fapt ce le dă oarecum aparența că pot proceda in felul acesta.

S. D. D.

Ajutoare de Crăciun distribuite de secția Arad a Asociației Refugiaților și Expulzaților din Ardealul de Nord

Arad, 15. — Cu prilejul sărbătorilor Crăciunului, secția locală a Asociației Refugiaților și Expulzaților din Ardealul de Nord a distribuit pe seama membrilor săi nevoiași și lipsiți, următoarele: 100 perechi ciorapi, 100 perechi mănuși, 800 kgr. zahăr, 500 kgr. paste făinoase, cum și îmbrăcăminte și încălțăminte pentru copii de școală, toate acestea in valoare de 1.450.000 lei.

Informațiuni

— URMĂRIT DE POLIȚIE. Chestura Poliției locale a reușit să aresteze pe individul Dan Mihai venind din București cu un bilet de voje falsificat de el și cu obiectele furate din Timișoara in valoare de 120.000 lei. Numitul a fost condamnat la muncă silnică pe viață și trimis pe front pentru reabilitare și revenind in garnizoană București, numitul a dispărut din nou. Urmează a fi trimis Poliției Timișoara pentru continuarea cercetărilor.

— INAINȚAT AUTORITĂȚILOR.

In seara zilei de 14 Ianuarie 1944, a fost prins individul Prudean Ion, in etate de 30 ani, din comuna Nădaș, jud. Arad. Numitul in timpul cercetărilor a recunoscut că a fost reținut la închisoarea militară a Curții Martiale din Timișoara, fiind condamnat la un an închisoare pentru furt. Individul a fost trimis la Cercul de instrucție Serata pentru reabilitare, însă nu s'a prezentat, iar in ziua de 9 Ianuarie 1944, a fost prins de Comenduirea Pieții București. Numitul a recunoscut furtul de 160.000 lei dela un oarecare unchiu al său din comuna Nădaș și un furt de geamantane din trenul București. Numitul cu actele dresate a fost înaintat locului in drept.

— ALTĂ AFACERE CU LEMNE.

Ioan Covacovici, funcționar din Arad, a ridicat o oarecare sumă de bani dela Livia Stoica, promițându-i că-i va trimite lemne de foc. Neprimind lemnele și nici banii, Livia Stoica a reclamat pe Ioan Covacovici. Tribunalul l-a condamnat la 10.000 lei amendă pentru înșelăciune.

— INMORMANTAREA PRIMEI

VICTIME A TRAMVAIULUI. După ce medicul legist, dr. Dimitrie Boariu, a efectuat autopsia cadavrului lui Ioan Popa, autopsie ordonată de Parchet, s'a făcut înmormântarea lui Ioan Popa, prima victimă a tramvaiului arădan. La înmormântare au luat parte funcționarii tribunalului și numeroși cunoscuți din localitate.

— STINGEREA UNUI PROCES

Curtea de Apel din localitate a stins procesul pornit împotriva fostului notabil Dumitru Igrășan, acuzat că a delapidat 118.000 lei și care între timp a decedat. Curtea a obligat pe moștenitorii săi să plătească 118.000 lei despăgubiri in favoarea Statului.

— O „REABILITARE“ SUI-GLABERIS.

Poliția locală a prins pe individul Mihai Dan, fost condamnat la muncă silnică pe viață, dar pus in libertate spre a se prezenta voluntar pentru front in vederea reabilitării. Numitul, in loc să plice und ea fost îndrumat, a falsificat un bilet de voje și dela București a venit la Arad, iar in drum, la Timișoara, a mai săvârșit o spargere, furând lucruri in valoare de 120.000 lei.

— Ioan Prudeanu, de 30 ani, fost internat într-o închisoare militară și pus in libertate pentru a se prezenta voluntar pe front, in loc să meargă la centrul de instrucție ce i-a fost desemnat, a plecat in altă parte și după ce a săvârșit un furt in dauna unchiului său, a venit la Arad. Se fac cercetări pentru a se stabili dacă pe teritoriul orașului nu a săvârșit nici un furt.

— A VOIT SĂ TREACĂ CLANDESTIN FRONTIERA.

Catița Boloac, de 34 ani, din str. Progresului 31, a fost prinsă, pe când voia să treacă frontiera in mod clandestin, având asupra sa 10.000 lei. I s'au dresat acte de primire in judecată, iar tribunalul a condamnat-o la 10.000 lei amendă și confiscarea banilor găsiți asupra ei.

— PUS IN LIBERTATE. Inginerul Stefan Vilag, condamnat pentru mai multe infracțiuni, a cărui pedepse au fost contopite, a fost pus Vineri in libertate de tribunal.

— TRIMISI IN JUDECATA PENTRU NERESPECTAREA CAMUFLAJULUI. Organele polițienesti locale de pe lângă Biroul M. O. N. T., au întreprins un riguros control pe teritoriul orașului Arad, aflând un mare număr de contravenienți la legea camuflajului, care nu au respectat percepțiile legii. Făcându-se convenitele acte de dare in judecată au fost trimisi judecătii următorii: Bercovici Iosefina Arad Str. Bucur Nr. 2, Dimer Ladislau Str. Vasile Goldis Nr. 18, Gerber Alfred Str. Brătianu Nr. 13, Dr. Ioan Zornă Str. I. G. Duca Nr. 2, Ing. Schuster, cartierul Gai palatul Episcopiei Ortodoxe, Müller Zaharia Piața Sft. Elena Nr. 35, Bacher Sabina Piața Sft. Elena Nr. 37.

Cinema ARO

Telefon: 24-45.

Azi! O comedie extraordinară plină cu senzații

FERICIRE CU BUCLUC

cu cei mai buni artiști ai ecranului german Hans Schonker și Elfie Maierhofer

Duminică și sărbători la 11.20 MATINEU cu preț redus.

SOCIAL - ECONOMIC

MICA PUBLICITATE

Se lez cuvând spure în fiecare zi. Anunțuri se primesc la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Caut camera mobilă pentru 1 Ianuarie medic sub'ocot. Adresa la ziar.

Colegiul Militar Arad Piața Luptei 2-4 angajează bucătari sau bucătăreasă cu carte de meșter, cu un salariu lunar de lei 8000. plus casă, lumină, lemne și apă gratuit pentru acei ce vor locui în localul colegiului. Acei ce vor locui în oraș vor primi un plus de 25% din salariul brut. Doritorii se pot adresa zilnic colegiului.

De vânzare un pianzister cu patru pesaje în stare bună. Informațiuni se pot primi la Mihai Pünkösdi, Satul Lung Nr. 700, jud. Brașov.

Redacția ziarului „DACIA” pentru Arad, caută funcționară cu practică de birou. A se adresa în fiecare zi la sediul redacției Arad, str. Mărășești Nr. 1, Telefon Nr. 11-28.

Caut cameră mobilă cu intrare separată. Adresa la ziar.

CAUT două camere goale pentru birou în centru. Adresa la ziar.

CAUT bucătăreasă perfectă. A se adresa la ziar.

Se caută vânzător de ziare cu câștig bun. Adresa la ziar.

Achizitor de Cismărie Ion Crețu din Arad, Str. Brătianu Nr. 8, caută un lucrător bun, de origine etnică română.

Direcțiunea Școlii de Ucenici din Arad, Str. Episcopiei Nr. 22, caută o pedagogă (post bugetar) cu salariu de lei 9500 lunar.

Direcțiunea Școlii de Ucenici din Arad, Str. Episcopiei Nr. 82, caută o femeie sau om de serviciu (post bugetar) cu un salariu de lei 5700 lunar.

Se caută urgent servitoare de preferință mai tânără, cu acte în regulă și salariu bun. Se va prezenta în fiecare zi la doamna Epure Arad, Str. Dr. Ștefan Cicio Pop Nr. 14, etajul II.

CARUCIOR adânc pentru copii de vânzare. Firma Mimoza, Str. Brătianu Nr. 2, TUTUNGERIE caută vânzătoare rutină cu garanție, Bulev. Reg. Maria Nr. 21.

ASI SCHIMBA pământul meu din Ungaria 20 jugăre cu pământ în România. Str. Memorandului Nr. 19 Arad, Mureșel.

RESTAURANTUL CENTRAL din Ineu, județ Arad, angajează imediat 2 chelneri cu venită sau cu plată fixă.

MARE TESATORIE caută maștri țesători cari sunt apoi apti să conducă războaie mecanice: simple, revolver și cu schaf. Se vor prezenta numai cei ce corespund acestor cerințe, având o practică îndelungată. Ofertele scrise cu mâna proprie, împreună datele exacte de activitatea de până acum se vor prezenta sub „Țesătorie” 43-78 la Reclama. Agenția de Publicitate, Arad, Str. M. Eminescu Nr. 4.

Pentru Monitorul Oficial București primim și garantăm apariția la timp, convocări de adunări generale, bilanșuri și alte publicațiuni. Abonamente pentru Monitorul Oficial și prelungiri de abonamente

RECLAMA

Agenția de publicitate. Arad, Strada Eminescu Nr. 4. Telefon Nr. 17-11. Comenzi postale din provincie le satisfacem la timp.

Industria Textilă Arădană S. A.

angajează țesători și țesătoare

Cinema „FORUM” Arad

Repr. la orele 3, 5, 7 și 9 fix. Tel: 20-10

Un film mare

Puntea de cristal

Cei mai mari artiști

Puntea de cristal

Un succes mondial

Puntea de cristal

cu ROSSANO BRAZZI — ISA POLA — FILIPPO SCELZO

Cinema URANIA Arad

Telefon: 12-32.

Cinema de premiere, Ton și proiecție ireproșabilă, Sala încălzită.

AZI!

Marele film francez!

Cel mai mare actor francez în profunză dramă!

LISE DELAMARE, HARRY BAUR, MONIQUE JOYCE

HARRY BAUR

in

Păcatele tinereții

Repr. la 3, 5, 7 și 9 fix.

Cinema CORSO Arad

Telefon: 23-64

Repr. 3, 5, 7, 9 fix, Jurnal nou.

O dramă de frumoasă finută etică, a cărei valoare artistică a făcut obiectul unor elogii puțin obișnuite la presa germană

Fata mărilor

Interpretarea furnizată de BRIGITE HORNEY și de PAUL WEGENER s'a bucurat de aprecieri deosebite

CINEMA ROYAL ARAD

Difuzarea sonoră excelentă. — Sala bine încălzită.

STRADA ALECSANDRI 2

„Un film mai dinamic decât Brigada 41”

Curierul de Sud

cu Pierre Richard Wilm, Jany Holt și Charles Vanel

Inceputul reprezentațiilor 3, 5, 7 și 9.

In zilele de Duminică și sărbători Matineu la ora 11 cu intrare generală de lei 60

GAICEAN GHEORGHE

Magazie și atelier de împletituri de nucle

Diferite coșuri și geamantane de nucle ARAD, Strada Meșianu Nr. 8.

CALEIDOSCOP

FARMACII DE SERVICIU

19 Ianuarie 1944

Nistor, Bl. Reg. Ferdinand 22. Tel. 23-17
Niedermayer, Piața Sfântul Sava.
Mumularu, Calea Albei Vlaicu 90. Serviciul permanent

CINEMATOGRAFE

19 Ianuarie 1944

FORUM Puntea de Cristal
URANIA Păcatele tinereții.
CORSO: Fata mărilor.
Royal: Curierul de Sud.
ARO: Feriele cu bucluc.

SPECTACOLE

După cum am anunțat într'un număr trecut, evenimentul teatral, al acestei săptămâni îl va constitui reprezentarea comediei „NU MAI BEAU”, de către cel mai bun ansamblu de comedie existent în țară, ansamblul Teatrului ALHAMBRA Savuroasa comedie a lui Robert de Flers, excelează printr'un subiect hilarant cu totul specific dramaturgului francez. Distribuția cuprinde pe admirabilii comici Radu Beligan și Marcel Anghelescu, apoi Nora Piacentini, Minea Gusti, Dina Mihalcea, Fifi Harand, Mircea Septilici, N. Tomazoglu etc.

PENTRU SPECTATORII OPEREI

Din cauză marelui interes manifestat pentru spectacolele de Operă, rugăm toate persoanele care au achiziționat bilete sau le-au rezervat prin abonament, să le achite integral, astfel că cele rămase să fie vândute amatorilor. Biletele vor fi reținute numai până Vineri 21 Ianuarie. Biletele la Agenția teatrală Ilies, telefon 22-55.

PENTRU CETITORI

Cu începere de la 1 Ianuarie 1944, ziarul „DACIA” continuă a pune la dispoziția publicului arădean două pagini zilnice, având reportajii, articole și informațiuni, ce interesează problemele economice, culturale, sociale etc, locale și din regiune.

Colaborează din-ni Profesor I. D. DABI-CIU și Ion Pavel DUMITRESCU.

Conducerea administrativă o are Dl. Ion MANDRECI INSPECTOR ADMINISTRATIV al ziarului.

Sediul ziarului se află în același loc adică în Str. Mărășești Nr. 1. TELEFON: 11-28

— PRINSE PE CÂND VOIAU SA FREACA BANI IN UNGARIA. Acum un an, femeile Ioan Kiraly și Irina Rohacs, au fost prinse, în hojarul comunei Pecica, pe când voiau să treacă în Ungaria 9500 lei, fără a avea autorizație în acest sens. Li s'a dresat proces verbal de trimitere în judecată, iar Tribunalul le-a condamnat la câte 5000 lei amendă. Suma găsiță asupra lor a fost confiscată.

— CONDAMNAȚI PENTRU INȘELA CIUNE. Ioan Lăzărescu a fost trimis în judecata tribunalului pentru că înainte cu câteva luni, pe coridoarele administrației Gheorghe Câmpean, toți dela Percepția, dându-se drept inspector financiar a luat dela Ilie Lungu, angajat al firmei Motiu, 9000 lei, pentru a-i procura timbrele necesare. Tribunalul l-a condamnat pe Ioan Lăzărescu la 6 luni închisoare corecțională, iar pe Ioan Frențiu la o lună închisoare, — pentru complicitate.

— FUNCȚIONARI ACHITAȚI. Funcționarii Alexandru Ionescu Nicolae Lerou, Gheorghe Fărcășan, Ioan Brațiu și Gheorghe Câmpean, toți dela Percepția Sebiș, au fost trimisi în judecată pentru luare de mită. Din lipsă de probe, numiții au fost achitați.

ULTIMA ORA

Situația fronturilor

Dela carierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

La nord-est de Kerci și la nord-vest de Kirowograd, bolșevicii au continuat atacurile lor vehemente. Formațiuni ale armatei și ale armelor S. S. au respins toate încercările de străpungere și au nișit, în ultimele două zile, 81 tancuri sovietice.

La vest de Reșița, sovieticii au trecut la atac cu puternice forțe, după pregătire de artilerie. În lupte grele și schimbătoare, trupele noastre și-au păstrat pozițiile lor. Câteva pătrunderi au fost izolate sau zăvorâte.

La sud de Vitebsk au dat greș noua atacuri ale bolșevicilor.

La nord-vest și nord de Nevel, inamicul a aruncat noi formațiuni în luptă. Atacurile sale date în tot cursul zilei au dat greș cu pierderi grele pentru inamic.

La nord de lacul Ilmen, în spațiul dela sud de Leningrad și la sud de Oranienbaum, bolșevicii au atacat cu forță crescândă. Atacurile lor au fost respinse și aci, în lupte crâncene, iar forțele noastre au nimicit, cu această ocazie, numai la sud de Oranienbaum, 26 tancuri sovietice.

Pe frontul din Italia de Sud, în sectorul dela vest de Cervaro, activitatea de luptă a încetat în mod trecător. Atacurile locale ale inamicului au fost respinse.

Un atac aerian nord-american s'a dat în ziua de 16 Ianuarie împotriva Germaniei de Sud. La Klagenfurt au fost provocate pagube la clădiri. Artileria antiaeriană și avioanele de vânătoare germane au doborât 18 din bombardierele atacatoare.

Submarine germane au scufundat în Marea Neagră 5 vase cu o deplasare de 36.500 tone, 3 d'istrugătoare și 2 submarine inamice. Alte trei vase au fost torpilate, iar două avioane inamice au fost doborâte.

Ambasadorul japonez la Sofia nu a suferit nimic de pe urma bombardamentelor aliate

Tokio, 18 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite: Purtătorul de cuvânt al guvernului japonez a comunicat că este inexactă știrea dată de agenția „Associated Press” din Londra după care ambasadorul japonez în Bulgaria, Akira Yamaji, ar fi fost ucis cu prilejul atacului terorist dat de anglo-americieni asupra Sofiei. Ambasadorul japonez la Sofia nu a suferit nimic de pe urma bombardamentului.

Muncă obligatorie în minele din Anglia

Lisabona, 18 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite: După cum anunță serviciul britanic de informații, Luni au sosit în minele din Lancashire, primele 600 persoane ce vor presta munca obligatorie în aceste mine.

O nouă armă antitană

BUCUREȘTI, 18. S. P. P. transmite: O telegramă din Berna arată că în cercurile autorizate că în respingerea atacurilor sovietice din ultimul timp, a jucat un mare rol o nouă armă antitană.

Tacica sovietică era întotdeauna aceeași în toate secvențele. Ea căuta să atace masiv într-un spațiu cât mai restrâns pentru a pătrunde cât mai adânc, ca pe ur-

Pe frontul de Răsărit a apărut o nouă armă anti-tană

Spania și Portugalia se vor opune în cazul unei debarcări în peninsula Iberică

mă forțele de rezervă să lărgească frontul.

În ultimul timp recunoașterea germană a descoperit intențiile sovieticilor și

folosind artileria motorizată, aruncătoare grenade grele și o armă antitană nouă, planurile sovieticilor au fost sdruncinate în cea mai mare parte.

Faptele de arme ale unităților române din Crimeea comandate de gen. Teodorini

BERLIN, 18. (Rador) Într'un reportaj fotografic „Deutsche Allgemeine Zeitung” publică fotografii documentare și privitoare la faptele de arme ale unităților române din Crimeea, unde ostașii români sunt comandați de generalul Teodorini care a fost decorat de către Führer cu frunzele de stejar la Crucea de Cavaler al Crucii de Fier.

În cazul unei debarcări în peninsula Iberică Spania și Portugalia se vor opune

BUCUREȘTI, 18. S. P. P. transmite: O telegramă din Berna arată că cunoscutul publicist francez Marcel Dead a publicat în l'Œuvre un articol în care se ocupă eventualitatea unei debarcări an-

glo-americeane în peninsula Iberică. Nu începe îndoielă — spune Dead — că atât regimul lui Franco, cât și al lui Salazar se vor opune energic oricărei încercări de invazie.

Pe frontul de Răsărit bolșevicii încearcă noi atacuri

Berlin, 18 (DNB) — Biroul internațional de informații comunică privitor la situația depe frontul din răsărit. În toate sectoarele frontului din răsărit bolșevicii au repetat și eri încercările lor cu forțe masate jertfind numeroase tancuri, artilerie și avioane de bătaie să străpungă frontul de apărare german. Cu toate că au intervenit cu forțe covârșitoare ca număr în punctele de atac, nu au obținut decât succese locale limitate și pe cari au fost nevoiți să le plătească cu pierderile cele mai grele.

Contraatacurile germane în deosebi în sectorul de sud și în cursul zilei de 16 Ianuarie au progresat foarte bine. Pierderile forțelor aeriene sovietice pe data de 15 Ianuarie s'au majorat cu încă 16 aparate, și aici este vorba aproape exclusiv de avioane de bătaie cari au fost doborâte de bateriile antiaeriene germane în spațiul de încercuire dela Leningrad. Bolșevicii au pierdut în ultimele zile un număr de 128 de aparate față de 12 avioane germane din același interval de timp.

Adevărata iarnă rusească încă nu s'a arătat

Berlin, 18 (Ep.) — Nici până în prezent nu se arată pe întregul front de răsărit, adevărata iarnă rusească, a declarat Luni vorbitorul militar din Berlin.

După rapoartele aflate la Berlin, Duminică s'a măsurat în sectorul de sud a frontului din răsărit — 4 grade, în centrul temperatura de — 10—20 grade, iar în nord +8+4 grade.

Mari atacuri aviatice pe frontul din Italia

Berlin, 18 (DNB.) — Biroul internațional de informații comunică cu privire la luptele din Italia de sud: Activitatea de luptă din toate sectoarele dintre Guarigliano și Muntele Mainardo în cursul zilei de ieri a scăzut din intensitate. Comandamentul german a pricinuit trupelor de invazie prin alternanța între rezistență și mișcări scurte, pas cu pas grele pierderi precum și o îngreunare a înain-

țării. În urma acestui fapt unitățile generalului Clark s'au mărginit eri în vest la activitate de recunoaștere și de șoc. După eșuarea încercării de străpungere, anglo-americianii s'au văzut siliți să-și formeze poziții de acoperire față de pozițiile germane din câmpul de operații dela Cassino prescurtate și îndesite. Acestea au fost pregătite de mult timp în așa fel încât câștigul local de teren al

1600 morți și 10.000 răniți în urma catastrofei dela San-Juan

Lisabona, 18 (Rador). — Serviciul britanic de informații anunță din Buenos Ayres că la San-Juan s'a comunicat în mod oficial faptul că echipele de salvare au scos până acum de sub dărâ-

mături un număr de 800 cadavre ale victimelor cutremurului. După anumite evaluări numărul morților ar fi până acum de 1600, se crede că numărul total al răniților este de 10.000.

În Corsica domnește o stare haotică

MILANO, 18. (Rador). Corespondentul Agenției DNB transmite: Știri sosite din regiunea ocupată din Sudul Italiei anunță că în Corsica domnește o stare haotică.

Imediat după ce trupele franceze au pus stăpânire pe insulă, influența comunistă a început să-și facă loc din ce în ce mai mult.

Astfel deși francezii veniseră în calitate de „eliberatori” ei au fost totuși dați la o parte de către comisarul comunist care au început să administreze insula după metoda sovietică.

Din Africa de Nord nu au sosit deloc provizii, iar parcel de vite și rezervele de cereale au fost complet epuizate. La Ajaccio, capitala insulei, distribuția pâinii a fost sistată timp de zece zile din pricina lipsei de provizii. Peste tot domnește cea mai neagră mizerie și sărăcie.

anglo-americanilor nu are o însemnată tactică sau de forță combativă. Un exemplu oteră în această privință faptul că evacuarea fără luptă de către trupele de acoperire germane a muntelui Trochio după o rezistență îndelungată, nu a permis desfășurarea unităților lui Clark nici un spațiu de desfășurare în direcția Cassino. Aceasta rămâne și pe mai departe zăgăzuit de pozițiile germane. Artileria grea precum și avioane de luptă rapide germane au atacat eri concentrațiile și amplasamentele de artilerie a anglo-americanilor din regiunea Cassino precum și regiunea Veraffro. Acest atac a pricinuit trupelor de invazie pagube considerabile, deosebit la Vale Rotonda unde au fost reduse la tăcere două poziții de artilerie antiaeriană și a fost nimicită o mare concentrație de autovehicule. Într-o bătălie dela 3 km la nord de Vale Rotonda, americanii, a căror trupe și vehicule au staționat aici au suferit deosebita mari pierderi cauzate de artele de bătălie și bombele avioanelor de luptă germane.

În regiunea de coastă a Adriaticei activitatea de șoc a armatei a 8-a a căutat să camufleze regruparea trupelor metropolitane ale căror pregătire de atac continuă.

Nu sunt adevărate știrile după care studenții turci din Germania ar fi fost sfătuiți să plece în Elveția

ISTAMBUL, 18 (Rador) — Corespondentul agenției DNB comunică:

La Ankara sunt desmințite știrile după care studenții turci din Germania ar fi fost sfătuiți să plece în Elveția. Probabil că aceste știri au fost răspândite din isvor englez.

Formarea unui comitet polonez

BUCUREȘTI, 18 S. P. P. transmite: O telegramă din Stockholm arată că d Pensik șeful Asociației Americane a Prietenilor Polonei, a propus formarea unui comitet polonez care să înlocuiască guvernul emigrant polonez din Londra. Pensik consideră guvernul polonez actual ca ilegal, deoarece el se conduce după constituția din 1935, care nu a fost ratificată nici de parlament și nici de senatul polonez.

Exregele Petru a cerut intervenția Angliei pe lângă guvernul Tito

BUCUREȘTI, 18 S. P. P. transmite: DUPĂ O ȘTIRE DIN CAIRO ÎN SĂNUL GUVERNULUI EMIGRAT IUGOSLAV DE ACOLO DOMNEȘTE UN PESIMISM FOARTE ACCENTUAT DIN CAUZA CĂ TRATATIVELE CU GENERALUL TITO N'AU AJUNS LA NICIUN REZULTAT.

EX REGELE PETRU S'A ÎNTALNIT ZILELE TRECUTE LA MARA CEK CU D. CHURCHILL ȘI A CERUT INTERVENȚIA ANGLIEI PE LÂNGĂ GUVERNUL TITO.

D. CHURCHILL A REFUZAT SĂ INTERVINĂ LA MOSCOVA ÎN FAVOAREA EX REGELEI PETRU.